

Interreligieuze Bezinning

FASTEN IN VERBONDENHEID

Vooraf

- De vasten voor christenen en ramadan voor moslims start dit jaar krak op dezelfde dag: 18 februari 2026. Een ideale gelegenheid om samen stil te staan bij de betekenis van beider sterke tijd. Bereid met een gemengd werkgroepje christenen en moslims dit bezinningsmoment voor.
- Tijdens de ramadan onderbreken moslims hun vasten (tussen zonsopgang en zonsondergang) met de iftarmaaltijd. Misschien kan de bezinningsavond beginnen met de iftar samen te nemen in een voor beide gemeenschappen toegankelijk lokaal.

Welkom

Dit jaar starten de ramadan en de vasten op dezelfde dag. Een unieke kans om mensen uit verschillende levensbeschouwingen dicht bij elkaar te brengen. Zowel binnen de islamitische als de christelijke traditie is vasten een tijd van spirituele verdieping en solidariteit.

Beide tradities delen de waarden van onthouding, inkeer en reflectie, dankbaarheid en de zorg voor anderen die het minder goed hebben. Deze gemeenschappelijke waarden vormen de basis voor deze samenkomst waarin we willen bidden en bezinnen vanuit tradities en gebruiken van moslims en christenen.

Op een respectvolle manier luisteren we naar elkaar en slaan zo een brug tussen onze gemeenschappen. De nadruk ligt op wat ons verbindt en niet op wat ons scheidt.

1. Christenen vasten, moslims beleven de ramadan

We lezen uit de Koran – Hoofdstuk De Koe (2), vers 183-184

"O jullie die geloven, het vasten is jullie voorgeschreven zoals het voorgeschreven was aan degenen voor jullie, opdat jullie (Allah) zullen vrezen. Vast een vastgesteld aantal dagen. Maar als iemand van jullie ziek is of op reis, dan vast hij hetzelfde aantal

dagen op een ander moment. En voor degenen die het met moeite kunnen volbrengen is er een losprijs (*fidyah*): het voeden van een arme. Wie vrijwillig meer doet, dat is beter voor hem, en dat jullie vasten is beter voor jullie, als jullie dat maar weten." – Koran, 2:183-184

We lezen bij Hadith (overleveringen van de profeet Muhammed – vrede zij met hem –)

"De Profeet (vrede zij met hem) zei: 'ramadan is gekomen tot jullie, een gezegende maand waarin Allah jullie bedekt met genade, jullie zonden vergeeft, jullie gebeden verhoort en jullie goede daden accepteert. Allah ziet naar jullie strijd in deze maand en Hij prijst Zijn engelen met jullie. Laat Allah dus zien dat jullie goed doen, want de ongelukkige is degene die de genade van Allah in deze maand misloopt.' – Al-Mu'jam Al-Awsat van At-Tabarani, Hadith 5787)

We lezen uit de Bijbel – Mt. 6, 1-6. 16-18

Zie Bijbel of missaal

We vertalen naar vandaag

Het Koranvers begint met een verbindende boodschap door te verwijzen naar de voorgaande generaties, namelijk de joden en christenen met wie moslims de traditie van het vasten delen. De profeet Muhammed (vrede zij met hem) leerde ons dat de ramadan in het teken staat van goede daden en dat Allah de inspanningen die we hiervoor leveren, ziet en waardeert. Vandaag de dag staat de ramadan symbool voor vrijgevigheid, (zelf)reflectie, dankbaarheid en solidariteit. Deze waarden nodigen uit om vrijwilligerswerk te doen, anderen te ondersteunen of simpelweg een maaltijd te delen met iemand die het nodig heeft.

In de lezing van Matheus horen we de drie manieren van het joodse vasten: bidden, vasten en aalmoezen geven. Vandaag vertalen christenen dit tot inkeer, ommekeer en solidariteit.

Inkeer is dicht bij God komen, is ons hart openen voor het woord van de Ene. Ommekeer is stilstaan bij mijn manier van leven, is bekering en herbronning om te leven naar Gods woord. Solidariteit is meer dan aalmoezen geven, het is delen van wat je hebt en bouwen aan een duurzame wereld.

Laten we het stil maken

We nodigen iedereen uit om rustig stil te staan bij wat we juist hoorden:

- Herken ik hier iets van?
- Wat betekent vasten/ramadan voor mij vandaag?
- Hoe beleef ik de vasten, de ramadan?

2. Solidariteit met anderen

De Koran spreekt over 'het voeden van de arme'; in de Bijbel horen we dat aalmoezen geven belangrijk is, maar ook 'als gij een almoes geeft, laat uw linkerhand dan niet weten wat uw rechter doet.'

Vandaag noemen we 'deze zorg voor de armen' solidariteit. Deze solidariteit vullen we in op een eigentijdse manier waarbij we rekening houden met de evoluties van onze samenleving.

We luisteren naar een concrete invulling van een parochiegemeenschap

Elk jaar, tijdens de campagne, organiseren vele vrijwilligers in scholen en parochies, op pleinen en op markten, aan supermarkten en winkels allerlei fondsenwervende activiteiten. Een populaire actie is de Koffiestop: aan voorbijgangers wordt koffie of thee aangeboden met een koekje, in ruil voor een vrije bijdrage. Maar ook een solidair maal of een verkoop van bloemetjes of paaseitjes zijn succesvolle activiteiten. In 2025 waren er zo meer dan 850 activiteiten die samen net geen 660.000 euro opbrachten. Dit geld gaat integraal naar de partners van Broederlijk Delen. Een voorbeeld: de werkgroep Broederlijk Delen in de parochie H. Drie-eenheid in Maldegem organiseerde vorig jaar verschillende fondsenwervende activiteiten (bloemenverkoop, solidair ontbijt, posterbeurs en Koffiestop). Ook de inhoud van de campagne kwam aan bod. Daarbij kregen ze de hulp van Isidore Della uit Burkina Faso die bij hen een week te gast was om uit te wisselen en te getuigen over zijn werk bij de partnerorganisatie Inades-Formation.

We luisteren naar een concrete invulling van een moslimgemeenschap

Jaarlijks organiseert Karama Solidarity (Brussel) gezamenlijk iftaravonden in verschillende buurten van Brussel. Samen met vrijwilligers bereiden ze maaltijden voor om het vasten te onderbreken. Dit initiatief bevordert niet alleen de gemeenschapszin, maar ook de dialoog en solidariteit tussen verschillende culturen en gemeenschappen. Een tweede luik van hun werk is het samenstellen van voedselpakketten, die dan worden uitgedeeld aan mensen in moeilijkheden. Daarnaast zet Karama Solidarity zich extra in voor fondsenwerving tijdens de ramadan om hun (buitenlandse) projecten te ondersteunen, zoals de zorg voor wezen (Marokko, Palestina en Mali), opleidingsprojecten (Kenia - Boda Boda's project), humanitaire hulp

(SOS Gaza en SOS Libanon), steun bij klimaatrampen (SOS Marokko), waterputten graven in Niger en het ondersteunen van vluchtelingen in Griekenland en Turkije.

3. Solidariteit met de wereld

Je bent niet alleen met je bezorgdheid om oorlogscrisissen, de gevolgen van de klimaatcrisis wereldwijd en de groeiende ongelijkheid tussen arm en rijk. Je bent niet alleen als je zelf de handen uit de mouwen steekt om een positieve invloed te hebben op je buurt, je stad of zelfs de wereld. En je bent niet alleen als je vindt dat het systeem moet veranderen zodat iedereen mee is en gelijke kansen krijgt. Meer dan ooit, is het nu tijd om onze krachten te bundelen en samen te werken.

Laten we onze solidariteit in de vasten, in de ramadan, inzetten voor een duurzame samenleving zonder ongelijkheid en met respect voor de grenzen van onze aarde.

Groepsgesprek: Wat kunnen we als gemeenschap doen?

We wisselen in kleine groepen uit rond deze vragen:

- Wat kan ik veranderen voor mezelf? In mijn leven?
- Wat betekent dat voor onze gemeenschap? Hoe kan onze gemeenschap werken aan een betere wereld?

4. We bidden samen

Tot slot willen we samen bidden. We zijn hier vanavond samen geweest vanuit onze betrokkenheid bij elkaars vasten. We luisterden naar elkaars traditie, hoorden over elkaars concrete inzet en hebben samen gesproken over wat nog meer mogelijk is. We zijn meer broers en zussen geworden. Nu willen we deze avond afsluiten met een gebed.

We maken het even stil voor een persoonlijk gebed (...) En we bidden samen

"O Allah, God, maak mijn hart vrijgevig en vul het met liefde voor anderen. Geef mij de mogelijkheid om degenen in nood te helpen en laat mijn handen altijd klaar zijn om te geven in uw naam."

*Smeekgebed (dua) in het kader van **vrijgevigheid en solidariteit**. Bron: "Ihya Ulum al-Din (De Heropleving van de Religiewetenschappen, geschreven door imam Al-Ghazali. Hij benadrukt in zijn religieuze boeken telkens het belang van vrijgevigheid vooral tijdens de vasten. Door anderen te helpen, bevordert je ook je eigen spirituele groei en kom je dichter tot Allah.*